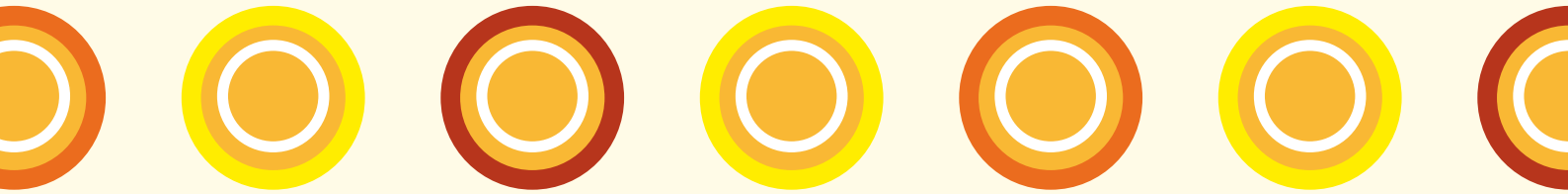

Een verkiezing organiseren op school - Draaiboek

WANNEER?	WIE?	WAT?
3 maanden voor de verkiezingen: 1e vergadering	Er wordt een organiserend comité opgericht van een vijftal vrijwilligers (leraren en leerlingen). In een schoolproject kan het comité het best een drietal maanden voor de eigenlijke verkiezingen worden gevormd.	Het comité bepaalt in een eerste vergadering: <ul style="list-style-type: none"> • het aantal zetels voor het parlement of de raad, bijvoorbeeld per 50 leerlingen 1 zetel; • de datum van de verkiezingen (en eventueel al de uren waarop de stembureaus open zullen zijn); • de datum waarop de verkiezingscampagne mag beginnen, bijvoorbeeld twee weken voorafgaand aan de verkiezingsdatum; • de datum waarop de partijen hun kandidatenlijsten moeten indienen. In de realiteit is dat vijf weken vooraf. Op school kan dat drie weken vooraf zijn; • de regels voor een kandidatenlijst, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> - de man-vrouwverhouding op een kandidatenlijst; - eventueel de verhouding van leerlingen uit verschillende graden en richtingen die op een kandidatenlijst moeten voorkomen. • In de realiteit kan een lijst slechts worden ingediend indien er een minimale steun voor is. Die voorwaarde kan eventueel ook opgelegd worden op school. Bijvoorbeeld: bij een lijst moeten minstens 20 handtekeningen gevoegd worden van leerlingen die het indienen van de lijst steunen. Anders wordt de lijst niet geaccepteerd.
Tussen 3 en 2 maanden voor de verkiezingen: 2e vergadering	Organiserend comité	Het comité bepaalt in een tweede vergadering: <ul style="list-style-type: none"> • welke leerlingen zijn stemgerechtigd? • hanteren we een leeftijdsgrens? • zijn er behalve leeftijd nog andere voorwaarden? • is er opkomstplicht of niet? (moeten, met andere woorden, alle leerlingen zich aanmelden aan het stembureau of alleen zij die echt willen stemmen?) Het comité legt de regels vast voor de verkiezingscampagne: <ul style="list-style-type: none"> • wanneer mag er campagne gevoerd worden? • met welke middelen mag er campagne gevoerd worden? • mogen partijen advertenties plaatsen in de schoolkrant of niet? • mogen partijen onbeperkt activiteiten organiseren tijdens de pauzes of niet? Het comité legt ook de regels vast over geldig stemmen: <ul style="list-style-type: none"> • er mag niet op verschillende lijsten tegelijk gestemd worden; • er kan gestemd worden voor een partij met een lijststem; • er kan gestemd worden voor verschillende kandidaten binnen één lijst met voorkeurstemmen; • er kan een lijststem samen met voorkeurstemmen binnen diezelfde lijst uitgebracht worden; • er mag blanco gestemd worden.
2 maanden voor de verkiezingen	Oproep naar leerlingen	Er worden partijen gevormd en de partijen stellen een partijprogramma op. In dat programma staat bondig welke punten zij willen verwezenlijken in de komende periode, bijvoorbeeld een schooljaar.
5 tot 3 weken voor de verkiezingen 3 weken voor de verkiezingen	Leerlingen	1. De partijen stellen hun kandidatenlijsten op: er mogen maximaal evenveel kandidaten op de lijst staan als er zetels te verdelen zijn. Meer mag niet, minder mag wel. Een lijst met minder kandidaten dan zetels noemt men een onvolledige lijst. 2. Drie weken (of de periode die door het comité werd beslist) voor de verkiezingen moeten de partijen hun kandidatenlijsten indienen bij het organiserend comité. Aan de lijsten mag dan niets meer worden gewijzigd.
3 weken voor de verkiezingen	Organiserend comité	Het organiserend comité maakt de regels voor de verkiezingen bekend: <ul style="list-style-type: none"> • regels over wie stemgerechtigd is; • regels over geldig stemmen; • regels over de campagne.

WANNEER?	WIE?	WAT?
2 weken voor de verkiezingen	Partijen	<p>Twee weken voor de verkiezingen beginnen de partijen aan hun campagne. Ze kunnen meetings organiseren om hun programma toe te lichten, flyers maken, affiches ophangen, filmpjes op YouTube zetten enzovoort.</p> <p>De partijen moeten zich wel houden aan de regels die het organiserend comité heeft vastgelegd en bekendgemaakt.</p> <p>Verkiezingscampagnes zijn ook in de realiteit gebonden aan regels!</p>
1 week voor de verkiezingen	Organiserend comité	<p>Het verspreiden van de oproepingsbrieven. De leerlingen worden via de oproepingsbrief vooraf goed ingelicht over de uren waarop ze zich mogen aanmelden op de verkiezingsdag en vernemen waar ze zich moeten aanmelden.</p> <p>Het organiserend comité maakt ook de kiezerslijsten klaar: de lijsten van alle stemgerechtigden, alfabetisch en eventueel per stembureau als er meer dan 1 stembureau wordt ingericht.</p>
Vorbereiding van de verkiezingsdag in de laatste week	Organiserend comité	<p>Het organiserend comité moet ervoor zorgen dat de verkiezingen eerlijk verlopen, dat wil zeggen: de stemming is geheim, één kiezer één stem, iedereen mag zijn mening uiten maar de stemverrichtingen mogen niet gehinderd worden enzovoort.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Maak kiezerslijsten (alfabetisch, per klas) zodat je op de verkiezingsdag kunt aanvinken wie is komen stemmen. Je moet ervoor zorgen dat niemand twee keer kan stemmen. 2. Als er veel kiesgerechtigden zijn, kun je het best verscheidene stembureaus installeren om lange wachttijden aan de stemlokalen te voorkomen. 3. Zorg dat er stemhokjes zijn (die kun je aanvragen bij de gemeente om te lenen voor een dag) waar iedereen in het geheim zijn stem kan uitbrengen. Zorg voor rode potloden die vastgemaakt zijn in de kieshokjes en zorg voor stembussen. 4. Roep de voorzitters en bijzitters voor de stembureaus op (leerlingen). Hun taak is: <ul style="list-style-type: none"> • de kiezers op de verkiezingsdag opvangen; • op de kiezerslijsten aanvinken wie er is komen stemmen; • zorgen dat de stembiljetten in de stembus gedeponeerd worden. De voorzitters moeten plechtig verklaren dat ze erop zullen toezien dat de verkiezingen eerlijk en vrij verlopen. 5. Druk evenveel stembiljetten met de verschillende kandidatenlijsten als er stemgerechtigden zijn.

WANNEER?	WIE?	WAT?		
VERKIEZINGSDAG				
Half uur voor het openen van de stembureaus	Voorzitter en bijzitters	De voorzitters en bijzitters nemen een half uur voor het begin van de stemming plaats in het kiesbureau en hangen buiten het bureau de verschillende kandidatenlijsten duidelijk zichtbaar op. De voorzitter en bijzitters controleren of ze de kiezerslijsten klaar hebben, of de potloden in de stemhokjes liggen en of ze voldoende stembiljetten hebben.		
Stemming	Leerlingen	De stemming begint. De leerlingen laten hun identiteit controleren door de voorzitter en bijzitters van het stembureau. Ze krijgen een stembiljet en gaan daarmee het stemhokje binnen. Nadat ze hun stem hebben uitgebracht, vouwen ze hun stembiljet dicht en stoppen die in de stembus. Alle leerlingen brengen rustig en een voor een hun stem uit.		
Na het sluiten van de stembureaus	Voorzitter en bijzitters (+ vertegenwoordiger van elke partij)	Tellen van de stemmen: <ul style="list-style-type: none"> • eerst het totale aantal stembiljetten tellen en noteren; • de ongeldige stembiljetten eruit halen en noteren hoeveel ongeldige stemmen werden uitgebracht; • vervolgens de blanco stembiljetten eruit halen en noteren hoeveel blanco stemmen er werden uitgebracht; • vervolgens de stembiljetten per partij sorteren: op stapels leggen per partij. Als alles gesorteerd is: tellen van het aantal stembiljetten voor elke partij. 		
Totale aantal stembiljetten:				
Aantal ongeldige stembiljetten:				
Aantal blanco stembiljetten:				
Aantal geldig uitgebrachte stemmen:				
		De vertegenwoordigers van de partijen mogen de telling komen bijwonen, ze mogen alleen kijken, ze tellen niet mee.		
Na de telling	Organiserend comité, aangevuld met andere leerlingen	<p>1. De zetelverdeling berekenen. (indien er verschillende stembureaus waren: alle stembureaus samen)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Welke partijen halen de kiesdrempel van 5% van de geldig uitgebrachte stemmen? (ongeldige stemmen en blanco stemmen niet meetellen). • Partijen die de kiesdrempel niet halen, worden niet meegerekend bij het verdelen van de zetels. <p>Aantal geldig uitgebrachte stemmen x 5% =</p> <p>Partijen die de kiesdrempel van 5% niet hebben gehaald, zijn:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <ul style="list-style-type: none"> • Partijen die de kiesdrempel wel halen worden vervolgens in tabel gezet en de quotiënten worden berekend: dat is de toepassing van het systeem-D'Hondt. 		
	Partij A	Partij B	Partij C	Enz.
Aantal geldige stemmen: 1				
Aantal geldige stemmen: 2				
Aantal geldige stemmen: 3				
Aantal geldige stemmen: 4				
Aantal geldige stemmen: 5				
Enz				

WANNEER?	WIE?	WAT?
----------	------	------

		Rangschik nu de verschillende quotiënten (ook de eerste rij) onder elkaar van hoogste quotiënt naar laagste quotiënt en noteer ernaast bij welke partij dat quotiënt hoort:
--	--	---

Hoogste quotiënt =	Partij =	Eerste zetel
2e quotiënt =	Partij =	Tweede zetel
3e quotiënt =	Partij =	Derde zetel
4e quotiënt =	Partij =	Vierde zetel
5e quotiënt =	Partij =	Vijfde zetel
6e quotiënt =	Partij =	Zesde zetel
7e quotiënt =	Partij =	Zevende zetel
8e quotiënt =	Partij =	Achtste zetel
enzovoort		

		<p>Nu kun je de conclusies trekken over het aantal zetels dat elke partij gewonnen heeft:</p> <p>Partij A haalt.....zetels Partij B haalt.....zetels Partij C haalt.....zetels Partij D.....enzovoort.</p> <p>2. Vervolgens willen we nog weten welke kandidaten de zetels zullen innemen.</p> <p>Op school kun je hiervoor gewoon alle kandidaten van een lijst volgens hun aantal naamstemmen rangschikken en dan het behaalde aantal zetels toewijzen. De eerste zetel aan de kandidaat met de meeste naamstemmen, de tweede zetel aan de volgende kandidaat enzovoort. Op die manier pas je het principe toe dat de kandidaten met de meeste stemmen ook de zetels krijgen, zonder rekening te houden met eventuele lijststemmen.</p> <p>Noot: Bij de echte verkiezingen is ook de volgorde van de kandidaten op een lijst van belang. Heel wat kiezers (ongeveer de helft) kiezen voor een partij en niet voor individuele kandidaten. Die kiezers brengen een lijststem uit. De lijststemmen worden volgens een bepaalde berekening toegewezen aan de kandidaten op de lijst, om het 'verkiezbaarheidscijfer' te behalen. De volgorde van de kandidaten op de lijst is daarbij belangrijk.</p>
--	--	---

Week na verkiezingen		<p>De uitslag van de verkiezingen wordt gevalideerd door het organiserend comité.</p> <ul style="list-style-type: none"> • is alles volgens de regels verlopen? • de uitslag van de verkiezingen wordt gepubliceerd: voor iedereen moet duidelijk gemaakt worden hoeveel zetels elke partij kreeg en wie verkozen werd. <p>In zijn plechtige openingszitting verklaart de raad of het parlement ook zelf dat de verkiezingen geldig zijn verlopen. De verkozenen leggen de eed af op de plechtige openingszitting.</p>
----------------------	--	---

Extra informatie

Informatie over de organisatie van de echte verkiezingen van 7 juni 2009 vindt u op de website van de Directie Verkiezingen van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken. www.ibz.rn.fgov.be.

U vindt er onder meer informatie over de taken van de kiesbureaus en de telbureaus (stemopnemingsbureau), de gedetailleerde verkiezingsagenda met chronologische schema's vanaf de 79e dag voor de stemming, de formulieren voor volmacht en voor de voordracht van kandidaten enzovoort. De verkiezingsresultaten kunt u ook vinden op www.vlaanderenkiest.be.

Kieskring De School

Verkiezing van 7 juni 2009 van 8 volksvertegenwoordigers voor het Vlaams Parlement

1		De CultuurSchool	☒
1	☒	Kowlier Flip	
2	☒	Eggers Sien	
3	☒	Helsen Wim	
4	☒	Brusselmans Herman	
5	☒	De Bouw Koen	
6	☒	Van Handenhoven Sandrine	
7	☒	Baetens Veerle	

opvolgers		
1	☒	Druyts Natalia
2	☒	Schoenaerts Matthias
3	☒	De Roovere Eva
4	☒	Van den Eynde Lucas

2		Sport & Spel Troef	☒
1	☒	Gevaert Kim	
2	☒	Nys Sven	
3	☒	Van Acker Roos	
4	☒	Defour Steven	
5	☒	Liekens Goedele	
6	☒	Van Looy Erik	
7	☒	Hellebaut Tia	
8	☒	Kompany Vincent	

opvolgers		
1	☒	Hanssen Evi
2	☒	Lenaerts Tom
3	☒	Ouédraogo Elodie
4	☒	Wauters Koen
5	☒	Liekens Goedele

2		Leerlingen aan Zet	☒
1	☒	Gooris-Pfaff Kelly	
2	☒	Huysentruyt Piet	
3	☒	Codde Paul	
4	☒	De Poorter Jo	
5	☒	Appermont Luc	
6	☒	De Kock Véronique	
7	☒	Rouffaer Greet	
8	☒	Smith Mimi	

opvolgers		
1	☒	Dexters Tanja
2	☒	Pfaff Jean-Marie
3	☒	Otten Hans
4	☒	Pauwels Eva
5	☒	Rogiers Kurt

SCHOOL

Verkiezingen 2009

KIESWET-OPROEPINGSBRIEF

Oproeping voor deelname aan de verkiezing van de schoolraad op 2009.

Gemeente/Stad:

Administratief arrondissement :

Kiesdistrict:

Provincie:

Nr. Kandidatenlijst

Op (datum) 2009 hebben er
verkiezingen plaats. Op die dag worden er
(aantal) raadsleden verkozen. Meld u op
(datum) tussen 10 en 14 uur aan op het adres en in het
stembureau dat onderaan op deze kaart vermeld staat.

De stemming is verplicht!

Plaats waar u moet stemmen:

(school)

Zaal:

(adres)

(gemeente)

De heer of mevrouw

Naam, voornamen

Adres, huisnummer

Postcode, gemeente

Bureaunummer:

STEM BIJ VOORKEUR TUSSEN 11 EN 12 UUR

Breng deze oproepingsbrief en uw identiteitskaart mee.

Namens het Organiserend Comité,

De secretaris,

De voorzitter,

Naam

Naam